

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJA REVIZIJE O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE ISTOK ZA 2021. GODINU

Priština, Maj 2022.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

1 Mišljenje Revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Istok za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usklađenosti sa nadležnim organima.¹

Protivno mišljenje za godišnje finansijske izveštaje

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja opštine Istok (OI), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2021.

Prema našem mišljenju, zbog značaja pitanja opisanih u paragrafu Osnova za suprotno mišljenje, Godišnji finansijski izveštaji opštine Istok, ne predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za suprotno mišljenje

Materijalna pitanja koja su uticala na mišljenje su kao sledeće:

- B1 Godišnji finansijski izveštaji ne daju potpune i tačne informacije, sadrže greške u izveštavanju računovodstvenih stavki na određenim pozicijama.
- B2 Kapitalna i ne- kapitalna imovina prikazana u GFI su potcenjena za 593,987 €.
- B3 Pogrešna klasifikacija troškova po ekonomskim kategorijama u iznosu od 120,970€.
- A1 Netačna prezentacija računa potraživanja u GFI za 54,928 €.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim

kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta opštine Istok bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

Materijalna pitanja koja su uticala na zaključak su sledeća:

- B4 Kao rezultat kašnjenja u izmirenju finansijskih obaveza, opština je uplatila dodatni iznos od 24,015 € na ime parničnog/izvršnog postupka.
- A2 Opština je tokom 2021. godine angažovala 22 službenika za posebne usluge, bez sprovođenja postupka nabavke.
- B5 Opština nije pripremila godišnji plan subvencionisanja NVO.
- A3 Opština nije uspela da proveri 20% oporezive imovine i nije razmotrila žalbe u predviđenom roku.
- B6 Nesprovođenje uredbe o subvencijama, uključujući javni poziv, dodelu grantova i praćenje subvencija.
- B7 Jedinice koje su tražile nabavku su pokrenule postupke nabavke tako što su pripremale samo predmer i predračun bez izrade izvrsnog projekta.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Istok.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment opštine Istok je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava opštine Istok u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Istok sa svim primenljivim politikama Opštine Istok, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Istok.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanje, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne

dogadaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Tokom revizije uočili smo oblasti gde su potrebna potencijalna poboljšanja, uključujući finansijsko upravljanje i kontrolu. Evidentne slabosti su uočene u važnim finansijskim oblastima kao što su: priprema GFI u skladu sa zakonskim zahtevima, prihodi, nepoštovanje postupaka nabavke, potraživanja, netačno prikazivanje potencijalnih obaveza u GFI, pogrešna klasifikacija rashoda u neadekvatnim kategorijama, kao i evidentiranje nefinansijske imovine, uključujući unutrašnju kontrolu, koje su prikazane u nastavku za vaše razmatranje u obliku nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodne korekcije finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja, i da poboljšaju unutrašnje kontrole nad finansijskim izveštavanjem i usklađenost sa nadležnim organima za finansijsko upravljanje u javnom sektoru. Mi ćemo pratiti ove preporuke tokom revizije sledeće godine. Tokom procesa revizije, preporučili smo opštini da koriguje GFI, ali oni nisu korigovani. Ova situacija je uticala da revizorsko mišljenje bude suprotno.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa 14 preporuka, od kojih su pet (5) nove preporuke, i devet (9) ponovljenih.

Dok za status preporuka iz prethodne godine i nivo njihovog sprovođenja, vidi poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Pitanje B1 - Netačan prikaz podataka u GFI

Nalaz

Član 6 Pravilnika MF.br. 01/2017 o godišnjem finansijskim izveštajima budžetskih organizacija predviđa da: “ Budžetske organizacije vode tačne potpune računovodstvene evidencije, ažurirane i u skladu sa važećim zakonom na snazi, za sve finansijske podatke i ostale nefinansijske informacije”.

Iz pregleda GFI mi smo identifikovali sledeće greške:

- Član 14 – Izveštaj o izvršenju budžeta – u delu ulaza gotovine, kolona početni i konačni budžet, napomena 9, neporeski prihodi, prikazan je iznos od 606,000 €, dok je po zakonu o budžetu trebalo da bude prikazan iznos € 638,553, ova napomena je potcenjena za 32.553 evra;
- Član 14 – Izveštaj o izvršenju budžeta – u delu ulaza gotovine, kolona početni budžet, napomena 12, drugo, pogrešno je prikazana vrednost od 33,000€, ovu vrednost trebalo se dodati napomeni 9 neporeski prihodi;
- Član 14 – Izveštaj o izvršenju budžeta – u delu izlaza gotovine, kolona početni budžet, napomena 6 kapitalni rashodi, kao početni budžet za ovu kategoriju prikazan je iznos od 2,764,191 €, dok po zakonu o budžetu trebalo je biti 4,437,313 €. Ovde nije uključena investiciona klauzula koja iznosi 1,673,122 €, koja je trebalo da bude uključena u ovu kategoriju kao početni budžet, pošto je klauzula prikazana u zakon o budžetu. Ovo se zatim odrazilo na ukupan početni budžet, gde je opština prikazala iznos od 11,076,000 evra kao početni budžet, dok je prema zakonu o budžetu trebalo da bude prikazano 12,749,122 evra;
- Član 14 – Izveštaj o izvršenju budžeta, kolone prenosa za 2020. i 2019. godinu, u ovim kolonama su prikazane napomene za 2019. i 2018. godinu;
- Član 14.6 – Obelodanjivanje početnih i konačnih budžetskih izdvajanja, usklađivanje budžeta u ovoj tabeli nije izvršeno kako se zahteva;
- Član 13, obelodanjivanja, Uplata od trećih strana, opština je prikazala iznos od 432,783 €, dok nije evidentirala nijednu isplatu od trećih lica u trezoru;
- Član 18 potencijalne obaveza opština je u GFI prikazala iznos od 621,000€, dokle analitički registar potencijalnih obaveza koji smo obezbedili od opštine prikazuje vrednost od 435,602€ sa razlikom od 185,398€, dok smo iz testiranih uzoraka uočili da je vrednost 210,836€ iz pravosnažnih odluka koje su izvršene od strane trezora prema izvršnoj odluci i koje su bile deo registra potencijalnih obaveza prikazanih u GFI. Dakle, potencijalne obaveze su precenjene za 396,234 €; i
- Član 19.3.1 Kapitalna imovina, opština nije tačno prikazala ukupnu kapitalnu imovinu za 2020. i 2019. godinu, za 2020. godinu je prikazala 105,806,000 € umesto 111,960,249 €, a za 2019. godinu je prikazala 20,746,030 € umesto 21,403,153 €..

Slabosti u izradi GFI se i dalje ponavljaju, uprkos sugestijama revizije za korekcije. Opštinski službenici nisu dali nikakvo objašnjenje o nepravilnostima u GFI. Međutim, sve to rezultira nemarom odgovornog lica u opštini u pogledu izrade GFI i nefunkcionisanjem kontrola.

Uticaj Netačno predstavljanje GFI onemogućava čitaocima da razumeju tačnu situaciju u Opštini. Takođe, nedostatak potpunih informacija u napomenama uz finansijske izveštaje utiče na neobjektivno i neistinito prikazivanje finansijskih izveštaja.

Preporuka B1 Predsednik treba da poveća kontrole tokom pripreme GFI tako da tabele i obelodanjivanja za 2022. godinu ne sadrže greške i preduzme adekvatne mere protiv lica odgovornih za netačno prikazivanje podataka u GFI za dve uzastopne godine. Takođe treba osigurati da izjava izdata od glavnog administrativnog službenika i finansijskog službenika ne bude potpisana ako sve neophodne kontrole nisu sprovedene u skladu sa nacrtom GFI.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B2 - Neregistrovanje imovine i njihovo nepotpuno prikazivanje u GFI

Nalaz Prema članu 6 Uredbe br. 02/2013 - "O upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama", kapitalna imovina mora biti registrovana u ISUFK dok ne-kapitalna imovina i rezerve moraju biti registrovani u sistemu "e-imovina"

Opština nije evidentirala u računovodstvenim evidencijama ISUFK-a nabavke za 2021. godinu za kapitalna i ne kapitalna sredstva u iznosu od 593,987€* (uključujući asfaltiranje lokalnih puteva, izgradnju obrazovnih i zdravstvenih objekata itd.). Takođe, Opština ne primenjuje sistem e-imovine za registraciju imovine ispod 1,000€, čineći da vrednost kapitalne i ne kapitalne imovine netačno prikazuje na GFI.

Opštinski službenici nisu dali objašnjenja zbog nesprovođenja zakonske obaveze. Međutim, iako se preporuka ponavlja, opština nije pokazala interesovanje za upravljanje ovom situacijom i izbegavanje ponovljenih grešaka.

Uticaj Neregistrovanje celokupne imovine, povećava rizik da opština nema pod kontrolom svu svoju imovinu i ima nedostatke u izveštavanju potcenjujući vrednost imovine u GFI.

Preporuka B2 Predsednik treba da obezbedi da se sva imovina evidentira u registru imovine kako bi se smanjio rizik od zloupotrebe ili gubitka imovine. Takođe, sistem e-imovine treba primeniti za evidentiranje imovine ispod 1000€.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B3 - Neadekvatna klasifikacija rashoda

Nalaz Prema Finansijskom pravilu br. 01/2013/MF „O trošenju javnog novca“ izdaci moraju imati odgovarajuće kodove, definisane Administrativnim uputstvom za računovodstveni plan, kao i računovodstvenim planom Trezora definisani su relevantni kodovi i kategorije troškova koje BO moraju primeniti.

Pogrešne klasifikacije rashoda po neadekvatnim ekonomskim kategorijama su takođe u iznosu od 120.970€, i to:

- Iz kategorije kapitalnih investicija uplaćeno je 65,892€ za robe i usluge i 7,470€ za subvencije i transfere; i
- Iz kategorije roba i usluga uplaćeno je 47,608€ za plate i dnevnice za zaposlene van platnog spiska sa kojima je opština imala redovne radne ugovore po zakonu o radu.

Do toga je došlo jer opština nije napravila adekvatno planiranje prema potrebama i zahtevima izveštavanja rashoda prema odgovarajućim kategorijama.

Uticaoj Planiranje i realizacija rashoda iz neadekvatnih ekonomskih kategorija, utiče na precenjivanje/potcenjivanje odnosnih kategorija rashoda i imovine. Kao posledica, utiče na neobjektivno prikazivanje rashoda u godišnjim finansijskim izveštajima.

Preporuka B3 Predsednik treba obezbediti da se preduzmu sve neophodne radnje da se rashodi planiraju u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima ili da se ponovo raspodele kao i da se plaćanje i registracija rashoda vrši prema odgovarajućim ekonomskim kodovima definisanim računovodstvenim planom.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A1 - Netačno predavljanje računa potraživanja u GFI

Nalaz Član 6 Uredbe MF.br. 01/2017 o godišnjim finansijskim izveštajima budžetskih organizacija predviđa da: „Budžetske organizacije vode tačne, potpune, ažurirane računovodstvene evidencije i u skladu sa važećim zakonom, za sve finansijske informacije i druge nefinansijske informacije”.

Opština ne vodi tačne, potpune, ažurirane računovodstvene evidencije računa potraživanja (RP) i kao posledica RP za građevinske dozvole u GFI, su potcenjeni za 24,350€, pošto u registru koji je prikazan, vrednost RP je bila 36,556€, dok je opština prikazala vrednost od 12,206€ u GFI.

Takođe RP za korišćenje opštinske imovine u GFI su potcenjeni za 23,276€, pošto je opština u GFI prikazala iznos od 10,440€, dok je u registru RP prikazana vrednost od 33,716€.

RP poreza na imovinu su precenjeni za 7,302 €, za imovinu koja je u vlasništvu institucija Republike Kosovo koja je izuzeta iz poreza na imovinu.

Do neobjektivnog prikazivanja RP u GFI, je došlo zbog toga što nisu funkcionisale unutrašnje kontrole između odgovornih lica zaduženi da vode evidencije računa potraživanja i GFS prilikom njihovog prikazivanja u GFI.

Uticaj

Netačno prikazivanje vrednosti RP utiče da zainteresovane strane ili korisnici GFI budu neobjektivno i netačno informisani u vezi RP-a.

Preporuka A1

Predsednik treba da obezbedi da su RP prikazani u finansijskim izveštajima, kao što se zahteva Uredbom o godišnjim finansijskim izveštajima budžetskih organizacija. Takođe treba da obezbedi da odgovorna lica za vođenje evidencije RP i GFS saraduju i obezbeđuju tačne vrednosti RP prilikom njihovog prikazivanja u GFI.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Pitanje B4 - Kašnjenja u plaćanju računa i troškova izvršnog postupka

Nalaz

Prema članu 39.1 Zakona br. 03/L-048 o ZUJFO, svaka važeća faktura i zahtev za plaćanje za isporučenu robu i usluge i/ili obavljani rad za budžetsku organizaciju treba da se plati u roku od trideset (30) kalendarskih dana nakon prijema faktura. Dok, prema članu 40, fakturu može izvršiti direktno Trezor nakon prijema konačnog naloga od suda/izvršitelja.

U 10 testiranih slučajeva primetili smo da opština nije izmirila neizmirene obaveze u roku, kašnjenja su bila i do šest meseci.

Prema sudskim/izvršnim odlukama, Trezor je izvršio isplate iz opštinskog budžeta za 2021. godinu u iznosu od 554,647 €. Od toga 530.632 € je glavni neizmireni dug opštine, dok su 24,015 € dodatni rashodi na ime parničnog / izvršnog postupka ili kamata.

Do toga je došlo zbog nastalih finansijskih obaveza bez planiranih budžetskih sredstava i slaba kontrola upravljanja obavezama.

Uticaoj

Kašnjenje u realizaciji isplata u roku, uticalo je na opštinu da bude predmet tužbi od strane ekonomskih operatera, uzrokujući dodatne sudske/izvršne rashode za opštinu.

Preporuka B4

Predsednik treba da obezbedi da se svi računi i finansijske obaveze izmire u zakonskom roku i da se radovi ili zalihe obavljaju samo kada opština obezbedi sredstva unapred ili izdvoji dovoljno budžetskih sredstava za plaćanje.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A2 - Angažovanje za posebne usluge bez obavljanja posebnih zakonskih procedura

Nalaz

Član 84. Zakona o javnim službenicima br. 06 / L-114, predviđa da, „Posebni sporazumi o službi, sačinjeni u skladu sa stavom 4 člana 12 Zakonom br. 03/L-149 o civilnoj službi Republike Kosovo, koji su sačinjeni pre stupanja na snagu ovog Zakona su važeći do isteka roka koji je utvrđen u tim sporazumima, u skladu sa gore navedenim odredbama. Nakon tog perioda, posebni sporazumi o službi se sačinjavaju u skladu sa relevantnim zakonodavstvom za javne nabavke”.

Opština je tokom 2021. godine angažovala 22 službenika sa sporazumima o posebnim uslugama (SPU). Od ovog broja u 2020. godini angažovano je

21 lice. Ovi ugovori su nastavljeni i tokom 2021. godine, ali bez procedure nabavke. Ovi službenici su bili angažovani na poslovima kao što su: poreski službenik, referent za bezbednost informacionih tehnologija, vatrogasac, inspektor drumskog saobraćaja, doktor veterinarske medicine itd. U slučaju angažovanja sa SPU u 2021. godine za radno mesto službenik za subvencije, primenjene su procedure zapošljavanja prema Zakonu o civilnoj službi, a ne prema članu 84. Zakona o javnim službenicima br. 06 / L-114.

Prema menadžmentu, razlog zašto nisu sprovedene procedure nabavki, je to što su ovi službenici ranije bili angažovani, gde su sprovedene pojednostavljene procedure zapošljavanja.

Uticaj Neprimenjivanje zakonskih kriterijuma za angažovanje lica sa ugovorima za posebne usluge može ugroziti princip konkurencije, transparentnosti i uticati na diskriminaciju drugih.

Preporuka A2 Predsednik treba da obezbedi da se poštuju sve procedure i koraci nabavke u angažovanju pojedinačnih izvođača za određene usluge, vodeći računa da će angažovano osoblje biti za neredovne pozicije.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B5 - Nedostatak pripreme godišnjeg plana finansijske podrške/subvencije

Nalaz Uredbom MF -04 / 2017- o subvencionisanju NVO, definisane su procedure, uslovi i kriterijumi za subvencionisanje NVO. Član 6, tačka 1 – „Pružaoци finansijske podrške pripremaju deo godišnjeg plana finansijske podrške NVO najkasnije 30 dana nakon usvajanja godišnjeg budžeta i šalju ga nadležnoj kancelariji za dobro upravljanje pri KP”.

Opština nije pripremila godišnji plan subvencionisanja NVO, koji bi trebalo dostaviti kabinetu premijera, iako je subvencionisala NVO.

Do toga je došlo nakon što glavni administrativni službenik nije delegirao odgovornost za izradu plana finansiranja NVO na one koji su zaduženi za programe za izdvajanje subvencija.

Uticaj Nedostatak godišnjeg plana subvencija onemogućava blagovremeno informisanje zainteresovanih strana o godišnjem programu i ciljevima koji se žele postići kroz finansiranje projekata.

Preporuka B5 Predsednik treba da obezbedi ispunjenje zakonskih uslova u pripremi godišnjeg plana finansijske podrške za NVO, i izveštavanje plana KP-u u predviđenom roku.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A3 - Neproveravanje 20% imovine poreza na imovinu

Nalaz Prema članu 15. Zakona br. 06 / L-005 o porezu na nepokretnu imovinu, Opština je dužna da jednom godišnje izvrši radnje inspekcije (verifikacije) za najmanje 20% svih nekretnina na teritoriji opštine.

Opština Istok je fakturisala porez na imovinu iz sistema Protax za 26.612 objekata i parcela. Opština je 2021. godine uspela da proverava (verifikuje) oko 4% imovine.

Nepotpuna provera imovine može biti indikacija (prema opštini) zbog nedovoljnog broja osoblja, ali i zbog uticaja pandemije Covid-19. Međutim, u odnosu na prošlu godinu procenat inspekcija je i dalje manji.

Uticaj

Niska inspekcija imovine može rezultirati nepotpunim informacijama o trenutnoj oporezivoj imovini, kao i uticati na netačne procene prihoda od poreza na imovinu.

Preporuka A3

Predsednik treba da obezbedi povećanje aktivnosti verifikacije nepokretne imovine, u skladu sa zakonskim zahtevima, tako da se eventualne promene imovine integrišu u bazu podataka kako bi odražavale ispravnu poresku obavezu.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slazu se)

Pitanje B6 - Subvencija, javni poziv i praćenje subvencija u suprotnosti sa uredbom

Nalaz

Prema članu 2.1 Uredbe MF br.04/2017 o kriterijumima, standardima i procedurama javnog finansiranja NVO, propisano je da odredbe ove uredbe primenjuje svaka budžetska organizacija koja finansira projekte i programe NVO, a koji podnosioca ili partnera u prijavama, po javnom pozivu za finansiranje projekata i programa NVO, a koji ispunjavaju kriterijume iz ove uredbe. A članom 13, definisani su kriterijumi koje javni poziv mora da sadrži, kao što su: Obrazac 9 / predlog projekta, Obrazac 10 / nacrt budžeta, podaci o okvirnom kalendaru poziva i sl. Takođe, prema članu 23.1 iste uredbe, Praćenje i izveštavanje projekata i programa predviđa da „Za svaki zaključen ugovor pružalac finansijske podrške imenuje odgovornog službenika koji mora da se stara o praćenju realizacije projekta. Dok se u tački 2 od korisnika traži da redovno izveštava službenika za praćenje u vezi realizacije projekta/programa, u skladu sa zahtevima ugovora.

S tim u vezi smo identifikovali da:

- Uplaćeno je 5.315 € po odluci predsednika opštine, za finansijsku podršku Ženskog rukometnog kluba za učešće na EHF kupu, zaobilazeći Uredbu MF br. 04/2017 o kriterijumima, standardima i procedurama za javno finansiranje NVO koje zahtevaju konkurentnost, transparentnost, jednak tretman i nediskriminaciju.
- Javnim pozivom za subvencionisanje sportskih aktivnosti identifikovali smo da su četiri NVO iz ovog poziva, izabrane i dobile subvenciju u iznosu od 33.493 € bez pripreme nacrta predloga, nacrta budžeta i bez podataka o okvirnom kalendaru poziva. Takođe, ove NVO nisu dostavile finansijske i narativne povratne izveštaje o tome kako su sredstva utrošena.
- Javni poziv za subvencionisanje sportskih aktivnosti nije bio u skladu sa propisom jer nije sadržao: Obrazac 9 / predlog projekta, Obrazac 10 / budžet projekta i podatke za okvirni kalendar poziva.

Razlog za to je nedostatak pravilnog funkcionisanja unutrašnjih kontrola, nedostatak službenika za praćenje, kao i neodređen roka za izveštavanje u ugovoru.

Uticaj Nepoštovanje kriterijuma po javnom pozivu, kao i nedostatak praćenja subvencija, povećava rizik da se budžetska sredstva dodeljuju i troše suprotno ciljevima Opštine..

Preporuka B6 Predsednik treba da obezbedi da javni pozivi za subvencije sadrže sve zahteve propisane Uredbom o kriterijumima, standardima i procedurama za javno finansiranje NVO, zatim da zatraži od NVO da dostave finansijske i narativne izveštaje o povratu kao i za svakog korisnika subvencije da imenuje službenika za praćenje.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B7 - Nedostatak projekta izvršenja

Nalaz U skladu sa članom 28.10 Zakona o javnim nabavkama (ZJN), Tehničke specifikacije moraju uključiti, kao suštinski deo sebe, izvršni projekat. Ugovorni autoritet (AU) je odgovoran za izradu Izvršnog projekta, koji mora imati mandat da bude priložen (takođe u elektronskoj opremi) uz Tehničke specifikacije, koje su deo tenderskog dosijea. Nijednom AU nije dozvoljeno da izda tendersku dokumentaciju bez priloženog detaljnog opisa projekta.

Kod ugovora izgradnja svlačionica fudbalskog stadiona Demush Mavraj - Istok-druga faza, 69,835 €', ' izgradnja puteva Fushe Kuqe i Molla Kuqe u Kovragu (dvogodišnji projekat), u iznosu od 79,412 €, i izgradnja fekalne kanalizacije i javne rasvete u naselju Arif Ademi u Banji, Caralluke i asfaltiranje puteva u opštini Istok u iznosu od 102,987€, opština nije izradila izvršni projekat, već je pokrenula procedure nabavke pripremajući samo predmer i predračun.

Do toga je došlo zbog nemara jedinica koje su tražile bez prethodne izrade izvršnih projekata i neefikasnog funkcionisanja kontrola u kancelariji za nabavke sprovođenjem procedura bez ispunjavanja zakonskih uslova..

Uticaj Pokretanje postupka nabavke u nedostatku izvršnog projekta može uticati na loše izvršenje ugovora o radu i može uticati na nepredviđene troškove ili lošu vrednost za potrošen novac.

Preporuka B7 Predsednik treba da obezbedi da adekvatna kontrola funkcioniše preko kancelarije za nabavke, kako bi se proverilo da li jedinice koje zahtevaju izradili izvršni projekat u skladu sa zakonskim zahtevima i potrebama opštine postavljanjem standarda kvaliteta rada ili nabavke.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Prihodi

Prihodi koje je ostvarila opština u 2021. godini iznosili su 1,072,090 € i imali su povećanje od 284,783 € u odnosu na 2020. godinu, gde su prihodi iznosili 787,307 €. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola, administrativne takse, prihode od poslovnih aktivnosti, prihode od zakupnine itd. Pored direktnih prihoda, opština je ostvarila i indirektno prihode od saobraćajnih kazni u iznosu od 131,893 €, sudskih kazni u iznosu od 29,941 € i prihoda od Agencije za šume u iznosu od 11,908 €.

Pitanje B8 - Nedostaci u ispunjavanju zakonskih uslova iz poreza na imovinu

Nalaz

Član 11 stav 1 Zakona br. 06 / L-005 o porezu na nepokretnu imovinu, propisuje da „Fizičko lice, koje do 30. novembra godine, pre poreske godine odluči da jedinica zgrade služi kao primarno prebivalište i to prijavi u opštini ili tokom faze pregleda, dozvoljeno je odbitak od 15.000 € od procenjene vrednosti jedinice zgrade“, a stavom 4. propisano je da „Fizičko lice koje poseduje ili poseduje 2 (dve) ili više stambenih jedinica zgrade, može da se prijavi u skladu sa stavom 1. ovog člana, samo jedan od ovih objekata kao primarno prebivalište, bez obzira na to što se jedinice objekata mogu nalaziti u različitim opštinama “.

Analizom baze podataka Protax, utvrdili smo da postoje 282 objekta u kategoriji imovine „Za poslovnu delatnost“ (kategorija procene: kancelarija), gde poreskim obveznicima se pogrešno obračunava odbitak nakon odbitka za primarno prebivalište u iznosu od 15.000 €. Registrovana vrednost za odbitak je 4.230.000 € i ako se za ovu vrednost obračunava odbitak poreskog opterećenja ispada da opština obračunava 6.345 € manje poreza godišnje ($4.230.000 * 0,15\% = 6.345 \text{ €}$).

Dalje, na osnovu zahteva sistema Protax, dosije poreskog obveznika mora da sadrži sledeće elemente: matični broj, broj poreskog obveznika, imovinu, zgradu, fotografiju itd. Proverili smo da 2.120 poreskih obveznika nije postavilo matični broj Republike Kosovo, ali su samo brojevi sa nulom podešeni da prođu ovaj korak.

Uzrok za takvo stanje je nemar nadležnih za popunjavanje dosijea poreskih obveznika.

Uticaj

Nedostaci identifikovani u bazi podataka i nedostaci u dosijeu poreskog obveznika, uključujući lični broj, utiču na mogućnost dobijanja odbitka za primarno prebivalište u više od jedne imovine i to onda dovodi do toga da opština oporezuje poreske obveznike manje od iznosa.

Preporuka B8

Predsednik treba da obezbedi da se dosijei poreskih obveznika popune na osnovu zahteva Protax sistema. Greške i nedostatke koji se pojavljaju u sistemu Protax treba rešavati i rešavati u saradnji sa Odeljenjem poreza na imovinu u okviru Ministarstva finansija transfera i rada.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3.2 Robe i usluge i komunalne usluge

Završni budžet za robe i usluge kao i komunalije iznosio je 1.550.850 €, od čega je potrošeno 1,385,073 € ili 89%. Oni se uglavnom odnose na kancelarijski materijal, gorivo i drugi grejni materijal, komunalije, održavanje objekata i druge ugovorne troškove itd.

Pitanje A4 - Nepravilna uplata kroz izvršni postupak

Nalaz Prema članu 24 finansijskog pravila MF br.01 / 2013 / - trošenje javnog novca, sve fakture moraju biti prihvaćene primenom procedura unutrašnje kontrole za cirkulaciju dokumentacije. Stav 1.2 Da obezbedi izveštaj o prijemu robe/usluga od strane ovlašćenog službenika/komisije i stav 1.3 Račun da se evidentira i evidentira u knjizi faktura.

Trezor je, prema nalogu za izvršenje, izvršio isplatu u iznosu od 5,107 €, zajedno sa dodatnim troškovima od 987 €. Međutim, u ovoj fakturi nema izveštaja da su radovi završeni i prihvaćeni od strane nadzornog službenika ili menadžera ugovora, kao ni za ovo nema dokaza da je faktura prihvaćena i evidentirana od strane opštine. Službenik zadužen za zastupanje opštine je uložio prigovor na nalog za izvršenje, ali je to učinio nakon zakonskog roka, za šta je sud odbio prigovor i isplatu je izvršio trezor.

To se, prema rečima pravnog zastupnika opštine, dogodilo zbog velikog obima advokatskog posla.

Uticaj Nepreduzimanjem adekvatnih radnji za zaštitu interesa opštine u roku za odbijanje predloga za izvršenje, opštinski budžet je oštećen za 5,107 €.

Preporuka A4 Predsednik treba obezbediti da pravni zastupnik opštine preduzme potrebne radnje u roku u slučajevima kada je pravno zastupanje opštine neophodno za zaštitu interesa opštine.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3.3 Potraživanja

Opština je u GFI za 2021 godinu, prikazala potraživanja u iznosu od 1,632,691 €. Ova vrednost se sastoji od poreza na imovinu 1,424,174 €, građevinske dozvole 12,206 €, poslovne naknade 174,831 € i ostalih 21,480€.

Pitanje B9 - Kontinuirano povećanje potraživanja i nedostatak mehanizama za njihovu naplatu

Nalaz

Prema članu 26 Zakona o porezu na nepokretnu imovinu br. 06 / L 005, opština, Ministarstvo finansija i nadležni izvršni organi imaju ovlašćenja i ovlašćenja da naplate neizmirene poreske obaveze koje prelaze iznos od deset (10) evra i Član 27. Ukoliko poreski obveznik ili dužnik nije u potpunosti izmirio porez i penal ako ih ima, ili neizmirene poreske obaveze, u skladu sa rokovima, opština izdaje konačno pismeno obaveštenje u roku od deset (10) radnih dana od dana poslednje uplate, gde zahteva punu isplatu neizmirenih poreskih obaveza, najkasnije deset (10) kalendarskih dana od dana kada se smatra da je dužnik primio konačno obaveštenje. Prema članu 12.3 Uredbe br. 2/2021 - za opštinske takse, takse i kazne utvrđeno je da se za neplaćanje poreza i naknada utvrđenih propisom, u roku koji utvrdi nadležni službeni organ, za koji postoji račun, pokrenuće se postupak izvršenja.

Opština nije uspela da pripremi operativni plan za naplatu potraživanja (RP) i nije preduzela radnje propisane zakonom. RP u odnosu na prošlu godinu povećana je za 9%, najveće povećanje je zabeleženo kod poreza na imovinu, gde su nenaplaćeni dugovi iznosili 1,424,174 € i u odnosu na 2020. godinu povećani su za 146,792 € ili 11%.

Opština nije efektivno upravljala sa računima potraživanja RP kod naplate takse za obavljanje poslovne delatnosti, pošto nije preduzela nikakve radnje za naplatu dugova nagomilanih tokom godina. Njihova vrednost prikazana u GFI 2021 je bila 174,831 € i ista je kao iznos prikazan u 2020. godini.

Iako prethodne godine nisu bile dobre kada se radi o upravljanju RP, ove godine to se pogoršalo sa izbijanjem zaraze Covid-19.

Uticaj

Povećanje RP tokom godina, a ne preduzimanje mera za njihovu naplatu, utiče na pogoršanje učinka u naplati tih računa i sa druge strane utiče na negativan trend rasta iz godine u godinu, ugrožavajući njihovu naplatu.

Preporuka B9

Predsednik treba da obezbedi da se sve moguće opcije aktivno razmatraju, uspostavljajući politike i propise kako bi se povećala efikasnost naplate dugova preispitujući sve mere u skladu sa zakonom, prema operaterima koji ne ispunjavaju svoje obaveze.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3.4 Funkcija unutrašnje revizije

Jedinica za unutrašnju reviziju (JUR) radi sa jednim članom. JUR za 2021 je planirala četiri revizije koje su do kraja godine završile dva izveštaja u oblastima: Imovina i prihodi od urbanizma.

Pitanje A5 - Nepotpun sastav i nefunkcionisanje Komiteta za reviziju

Nalaz Prema članu 6 AU MF- br. 01/2019 o formiranju i funkcionisanju Komiteta za reviziju (KR) u subjektu javnog sektora, Komitet za reviziju imenuje rukovodilac subjekta javnog sektora i sastoji se od tri (3) ili pet (5) članova. A prema članu 8, KR treba da održi najmanje četiri sastanka u toku kalendarske godine, da pregleda preporuke iz izveštaja unutrašnje i spoljne revizije.

KR se sastoji od samo dva člana od tri što je obavezan minimum, od septembra 2020. godine kada je istekao mandat predsedavajućeg KR, opština nije preduzela ništa da ga smeni.

Za 2021. godinu KR je održala samo dva sastanka od četiri potrebna, čime je onemogućena pomoć opštinskom menadžmentu u poboljšanju sistema unutrašnje kontrole, razmatranju izveštaja i pružanju podrške JUR.

Razlozi za nefunkcionisanje KR nisu razjašnjeni od strane opštinskih službenika. Međutim, uočeno je se da opština nije obratila pažnju na ovu situaciju.

Uticaj Nepotpun sastav KR i ne kontinuirano funkcionisanje KR, negativno utiče na efektivnost unutrašnjih kontrola opštine i funkcionisanje unutrašnje revizije.

Preporuka A5 Predsednik treba da obezbedi da su preduzete neophodne radnje kako bi se osiguralo da je KR u punom sastavu i da KR funkcioniše kako bi komitet kritički pregledao planove unutrašnje revizije kako bi potvrdio da su zasnovani na riziku i obezbediti potrebnu sigurnost menadžmentu. Takođe, KR treba da nadgleda akcije preduzete od strane menadžmenta u vezi sa preporukama revizije.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

3 Sažetak informacija o planiranju i izvršenju budžeta

Razmatrali smo izvore budžetskih sredstava, utrošak sredstava i prikupljene prihode iz ekonomskih kategorija. Ovo je istaknuto u sledećim tabelama:

Tabela 1. Rashodi po izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni Budžet	Završni Budžet ⁶	2021 Rashodi	2020 Rashodi	2019 Rashodi
Izvori Fondova	12,749,113	12,672,563	11,920,156	13,665,096	11,298,093
Grant Vlade -Budžet	10,001,812	9,849,621	9,385,694	9,897,884	9,047,397
Finansiranje preko zaduživanja	0	25,035	25,031	92,580	0
Finansiranje preko zaduživanja – investiciona klauzula	1,673,122	1,673,122	1,528,317	2,402,275	1,018,849
Prenete iz prethodne godine	0	0	0	426,373	357,316
Sopstveni prihodi	1,074,179	1,074,179	941,700	638,792	834,100
Unutrašnje donacije	0	50,083	39,414	31,545	40,430
Spoljne donacije	0	523	0	175,649	0

Konačni budžet je manji od početnog budžeta za 76,550 €. Ovo smanjenje je rezultat smanjenja vladinog granta za 152,191 €, povećanja finansiranja iz zaduživanja za 25,035 € i povećanja unutrašnjih i spoljnih donacija za 50,606 €.

Opština Istok je u 2021. godini potrošila 94% konačnog budžeta ili 11,920,156 € uz poboljšanje od 5% u odnosu na 2020. godinu, gde je realizacija bila 89%. Izvršenje budžeta je na zadovoljavajućem nivou i objašnjenja za trenutnu poziciju su data detaljno u nastavku.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2021 Rashodi	2020 Rashodi	2019 Rashodi
Rashodi fondova prema ekonomskim kategorijama	12,749,113	12,672,563	11,920,156	13,665,096	11,298,093
Plate i Dnevnice	6,309,800	6,166,854	6,160,659	6,211,773	5,932,592
Roba i Usluge	1,350,000	1,348,850	1,227,191	1,482,803	1,164,195
Komunalije	202,000	202,000	157,882	174,280	154,686

Subvencije i transferi	310,000	325,000	321,811	315,008	328,610
Kapitalne Investicije	4,437,313	4,629,859	4,052,614	5,481,234	3,718,008
Rezerve	140,000	0	0	0	0

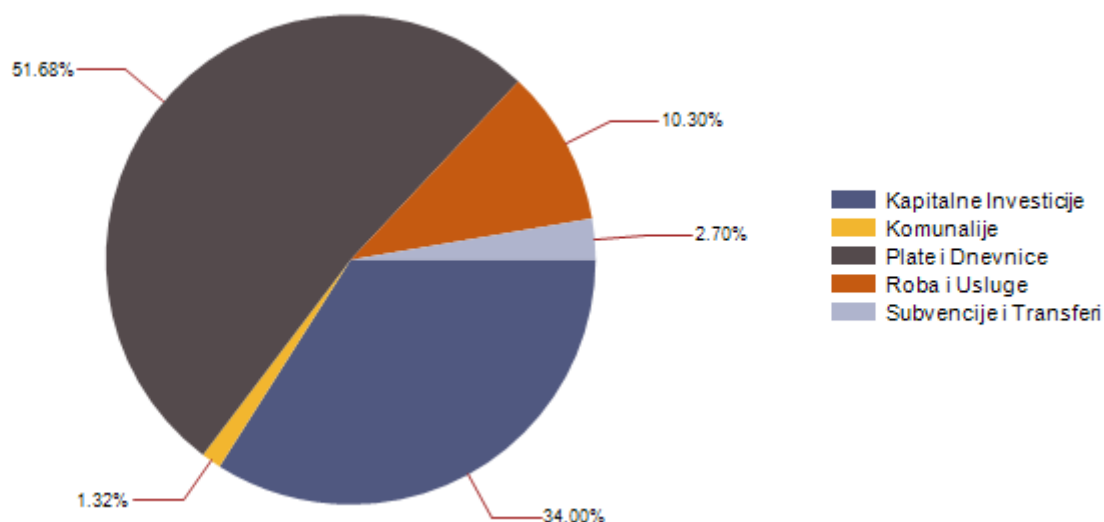
Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama su date u nastavku:

- Konačni budžet za plate i dnevnice u odnosu na početni budžet smanjen je za 142,946 €. Ovo rezultira smanjenjem vladinog granta od 166,041 € i povećanjem finansiranja zaduživanja za 23,095 €;
- Konačni budžet za robe i usluge i opštinske rashode u odnosu na početni budžet smanjen je za 1,150 €, dok je ostvareni budžet za ovu kategoriju iznosio 91%. Ova promena budžeta je smanjenje vladinog granta za isti iznos;
- Konačni budžet za subvencije je povećan za 15,000€, ovo povećanje je iz vladinog granta, dok je realizovan budžet za ovu kategoriju bio 99%;
- Konačni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet je povećan za 192,546 €, uprkos povećanju budžeta ostvarenje je na nivou od 88%. Ovo povećanje je bilo iz rezerve od 140,000 € granta i iz donacija i pozajmljivanja od 52,546 €. Ova sredstva je odlukom Skupštine opštine planirana da se utroše uglavnom na projekte: Postavljanje lokalnih puteva, Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje socijalnih stanova.

Vredi napomenuti da je projekat Izgradnja šeme vodovoda u opštini Istok u iznosu od 5,094,246 €, finansiran iz investicione klauzule. Za ovaj projekat, Skupština Republike Kosovo je 2019. godine usvojila Zakon br. 06 / L-143 o ratifikaciji ugovora o zajmu između Republike Kosovo i Unicredit Bank Austria AG. Od 2019. do 2021. potrošeno je 3,421,124 €, dok je samo za 2021. potrošeno 1,528,317 €.

Sredstva utrošena u 2021. godini za ekonomski oporavak iznosila su 208,112 €, uglavnom su opredeljena za obrazovanje i zdravstvene dodatke.

Grafikon 1. Rashodi po ekonomskim kategorijama za 2021. godinu

Prihodi koje je opština ostvarila u 2021. godini iznosili su 1.072.090 € i imali su povećanje od 284.782 € u odnosu na 2020. godinu. Odnose se na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola, administrativne takse, prihode od poslovnih aktivnosti, prihode od zakupnine. itd. Pored direktnih prihoda, opština je ostvarila i indirektno prihode od saobraćajnih kazni u iznosu od 131.893 €, sudskih kazni u iznosu od 29,941 € i prihoda od Agencije za šume u iznosu od 11.908€.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni Budžet	Završni Budžet	2021 Prijemi	2020 Prijemi	2019 Prijemi
Ukupni prihodi	1,074,179	1,074,179	1,072,090	787,307	1,083,543
Poreski prihodi	435,626	435,626	474,062	299,468	395,940
Neporeski prihodi	638,553	638,553	598,028	487,840	687,602

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj revizije GFI-a Opštine Istok 2020 rezultirao je sa 11 glavnih preporuka. Opština je pripremila Akcioni Plan u kojem je navedeno kako će sprovesti date preporuke. Opština nije održala nijednu javnu raspravu u vezi sa sprovođenjem preporuka iz izveštaja NKR.

Opština nije pripremila periodične izveštaje o sprovođenju preporuka u skladu sa uredbom NKR za izradu izveštaja o proceni u vezi sa sprovođenjem preporuka.

Do kraja revizije za 2021. godinu sprovedene su dve (2) preporuke, i devet (9) nisu sprovedene kao što je prikazano na grafikonu 2, ispod. Za potpuniji opis preporuka i načina na koji su one adresirane, pogledajte Tabelu 4 (ili Tabelu preporuka).

Grafikon 2. Napredak u primeni preporuka iz prethodne godine

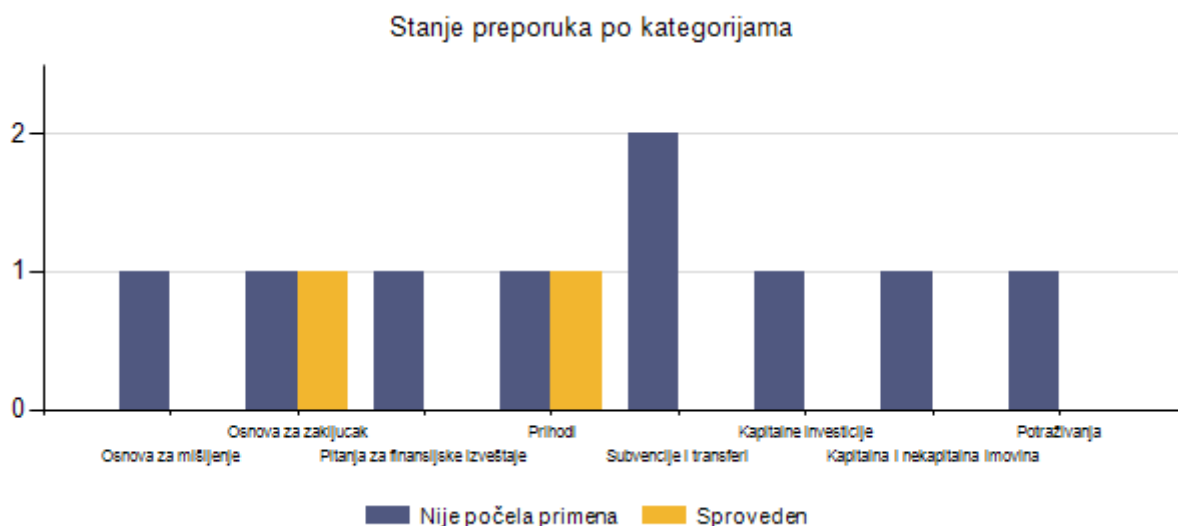

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br	Oblast revizije	Preporuke iz 2020. godine	Preduzete radnje	Status
1.	Osnova za mišljenje	Predsednik treba da poveća kontrole tokom pripreme GFI tako da tabele i obelodanjivanja za 2021. godinu ne sadrže greške. Takođe treba osigurati da izjava izdata od glavnog administrativnog službenika i finansijskog službenika ne bude potpisana ako sve neophodne kontrole nisu sprovedene u skladu sa nacrtom GFI.	Nisu preduzete neophodne radnje za adresiranje ove preporuke.	Nije počelo sprovođenje
2.	Osnova za zaključak	Predsednik bi trebalo da uspostavi dodatne kontrole kako bi se osiguralo da se sve primljene fakture plaćaju u zakonskom roku kako bi se upravljalo neplaćenim obavezama.	Nisu preduzete neophodne radnje za adresiranje ove preporuke.	Nije počelo sprovođenje
3.	Osnova za zaključak	Predsednik treba da obezbedi poštovanje važećih propisa tokom subvencije, a takođe treba da pokrene	Iz naših testova nismo primetili da je odabir	Sprovedena

		postupke za utvrđivanje kriterijuma za procenu zahteva i dodelu subvencija za štete prouzrokovane prirodnim katastrofama.	korisnika subvencija urađen bez kriterijuma.	
4.	Godišnji finansijski izveštaji	Predsednik treba da osigura da se izdaci planiraju i izvršavaju u skladu sa odgovarajućim ekonomskim kategorijama, kako bi se omogućilo njihovo pravično izveštavanje prema računovodstvenim standardima javnog sektora u skladu sa računovodstvenim planom.	Nisu preduzete neophodne radnje za adresiranje ove preporuke.	Nije počelo sprovođenje
5.	Prihodi	Predsednik treba da obezbedi da se dosijeji poreskih obveznika kompletiraju na osnovu zahteva Protax sistema.	Nisu preduzete neophodne radnje za adresiranje ove preporuke.	Nije počelo sprovođenje
6.	Prihodi	Predsednik treba da osigura da se opštinska imovina nudi na upotrebu samo putem javnih aukcija. Takođe bi trebalo da preduzme zakonske mere preko sudskih izvršitelja i suda za naplatu duga i da formira komisiju za proveru slučajeva namirenja duga.	Nismo primetili da je javna imovina data na korišćenje bez aukcije.	Sprovođena
7.	Subvencije transferi	Predsednik treba da osigura da direkcije koje finansijski podržavaju nejavne subjekte pripreme godišnji plan finansijske podrške pre odobravanja godišnjeg budžeta. Kao podrška ovom planu, sredstva će se raspodeliti prema određenim prioritetima i ciljevima za aktivnosti u određenim oblastima po trošku, poštujući načelo efikasnosti i ekonomičnosti za nastale troškove.	Nisu preduzete neophodne radnje za adresiranje ove preporuke.	Nije počelo sprovođenje
8.	Subvencije transferi	Predsednik treba da obezbedi da javni pozivi za subvencije sadrže sve zahteve utvrđene Uredbom o kriterijumima, standardima i procedurama za javno finansiranje NVO, a zatim da zatraži od NVO da podnesu povratne finansijske i narativne izveštaje, kao i za svakog korisnika subvencije da imenuje službenika za nadgledanje.	Nisu preduzete neophodne radnje za adresiranje ove preporuke.	Nije počelo sprovođenje
9.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da obezbedi kontrolu i nadgleda sprovođenje zakonskih zahteva da se u slučaju ugovaranja radova izrade unapred izvršni projekti u skladu sa potrebama i zahtevima jedinice koja podnosi zahtev.	Nisu preduzete neophodne radnje za adresiranje ove preporuke.	Nije počelo sprovođenje
10.	Imovina	Predsednik mora osigurati da sva imovina opštine bude tačno identifikovana i evidentirana u registrima imovine. Takođe obezbediti upotrebu sistema e-imovine u svim direkcijama, kao i nacрте internih propisa i procedura za upravljanje imovinom.	Nisu preduzete neophodne radnje za adresiranje ove preporuke.	Nije počelo sprovođenje
11.	Potraživanja	Predsednik treba da obezbedi akcioni plan za naplatu dugova. U početku bi	Nisu preduzete neophodne	Nije počelo sprovođenje

		trebalo intenzivirati aktivnosti, uključujući pravne radnje preko izvršitelja radi povećanja naplate.	radnje za adresiranje ove preporuke.	
--	--	---	--------------------------------------	--

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Zukë Zuka, Pomoćnik Generalnog Revizora

Lavdim Maxhuni, Vođa revizije

Elvir Krasniqi, Vođa tima

Senver Morina, Član tima

Xhevat Seferi, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

KRYETARI I KOMUNËS

DATË/DANA:	29.04.2022
REFERENCË/PREPORUKA	01 Nr.261/2022
PËR/ZA/TO:	Zyrën e Kombëtare të Auditimit
CC/:	z. Lavdim Maxhuni, Drejtor i Departamentit për Auditim Financiar dhe Pajtueshmërisë
BCC/:	
NGA/OD/FROM:	Ilir Ferati, Kryetar i Komunës
TEMA/SUBJEKAT/SUBJECT:	Letër e Konfirmimit për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2021 dhe për zbatimin e rekomandimeve.

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Istogut, për vitin 2021 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Draft Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Data: 29.prill.2022, Istog,

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁵ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁶, što rezultira zaključkom o usklađenosti.

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom..

Modifikovanje mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Horizontalna i vertikalna signalizacija 956.00, Teknologija-Štampač, Skener, Fotokopija 576.00, Oprema za informacione tehnologije 1.360.00, Izgradnja kanalizacije u Klerninama 30.000,00, Renoviranje školskih objekata 13.135.35, Izgradnja puteva, u Istok, Ulica Omladina 27,893,08 Konzorcijum Tech Vision 40,000,000 , Konzorcijum Tech Vision 8,289,91 Ostala oprema 7,470,00 Shkempi Shpk 40,000,00 Održavanje fudbalskog stadiona Istok 3,034,00, održavanje fudbalskog stadiona Istok 270,00, izgrada kanalizacije i javne rasvete 36,286,00 IZGRADNJA JAVNE RASVJETE CERRCE 19.000,00, BETON KANALA ZA NAVODNJAVANJE DO ŠKOLE - Naselje ZEĆIRAJ PRIGODE 22.288,50, MENTI SHPK 70.086.93, GRANIT SHPK 70,018.00, GRANIT SHPK 29,988,00, Izgradnja ograde i uređenje dvorišta u ambulanti Cerclezi 15,272,00, Škembbi shpk 34,100,09, Infratek 79.892.42, betoniranje kanala za navodnjavanje 24,969.20, Izgradnja ambulante u selu Uče 3,988.00. MEDICINSKA OPREMA 19,110,00, ASFALTIRANJE PUTA "REGJA KASTRATI" U KAŠICAMA 20,000,00, IZGRADNJA JAVNE RASVETE 19,000,00 u selu Cerce
- ⁵ 1.1. pozivna uputstva za podnosiocce prijava, uključujući kriterijume za odabir korisnika; 1.2. obrazac za opis projekta/programa; 1.3. obrazac budžeta; 1.4. kompletan spisak dokumenata potrebnih za pojavljivanje u pozivu; 1.5. datum otvaranja i zatvaranja poziva; 1.6. podatke o načinu podnošenja prijave; i 1.7. podatke za okvirni kalendar realizacije poziva i ugovaranja.
- ⁶ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ⁷ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁸ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.